

Albert de Lange: 'Het is tijd' Laatste berichten van Albert de Lange. Uitgeverij Boom, Amsterdam 2015. ISBN 9789089536730 (Darmkanker/Palliatief/Terminaal/Levens einde/ED) Zie ook: www.uitgeverijboom.nl

Soort boek/Ziekte stijl:

Boek van 144 pagina's met een bundeling van 34 columns (*Deadline*) die journalist Albert de Lange voor *Het Parool* schreef over de periode waarin bij hem darmkanker werd geconstateerd, zijn ziekteproces, de periode die hij nog leefde nadat hij uitbehandeld was. De darmkanker werd in 2012 vastgesteld. Toen duidelijk werd dat hij uitbehandeld was, koos De Lange ervoor om geen chemo's meer te ondergaan maar het maximale te halen uit de periode die hij nog te leven had. Hij stierf in 2015. De columns zijn samengesteld door Marjolein Datema en Paul Arnoldussen, worden ingeleid door Bert Keizer waarna collega Paul Arnoldussen nog een bijdrage levert. Aan het eind zijn lezersreacties op de columns uit de krant opgenomen.

www.uitgeverijboom.nl : 'Het is maar weinigen gegeven om zo treffend naar de achterblijvers te zwaaien als Albert de Lange deed in zijn columns in *Het Parool*. Als krantenlezer denk je: hoe lang kan dit goed gaan? Want we zijn wel op weg naar Zorgvlied. De ontknoping is duidelijk, maar hoeveel zijpaden bestaan er voordat je bij het graf beland bent? Je leest zijn stukken daarom met een zekere huiver, die ook nog eens gevoed wordt door de lastige vraag of je het zelf zo zou kunnen, dat sterven.

Over de schrijvers:

Albert de Lange was verslaggever en oud-adjunct hoofdredacteur bij *Het Parool*. In 2012 werd darmkanker bij hem geconstateerd, september 2014 kreeg hij te horen dat de kanker was uitgezaaid en dat hij niet meer zou genezen. Hij besloot voor de krant een column te gaan schrijven over zijn ziekte, genaamd *Deadline* waarvan een bundeling in dit boek te vinden is. De Lange besloot ook van behandeling af te zien en er een zo aangenaam mogelijke tijd van te maken. Hij stierf op 24 april 2015 op 57-jarige leeftijd.

Paul Arnoldussen is oud-verslaggever van *Het Parool*, journalist en schrijver.

Bert Keizer (1947) is verpleeghuisarts, filosoof, schrijver en columnist (in Medisch Contact, Filosofie Magazine en Trouw).

Wat viel op:

-Heel veel gedachten die de Lange heeft wanneer duidelijk is dat het levenseinde in zicht is. Bijvoorbeeld over openhartig zijn en intimiteit, over doodgaan, geleende tijd en welke verhalen je wel en niet wilt horen (pag. 69-71).

Hoe Albert de Lange op een gegeven moment bepaalt dat 'het tijd is' (pag.126-128), en dat ook kan, omdat hij de juiste procedures op tijd in werking heeft gezet. Een mooi document. Zelf lezen dus.

Citaten:

Pag. 27: 'Dat gaat nu gebeuren, op verzoek van de hoofdredactie wil ik proberen verslag te doen van een aangekondigde dood, tijdsduur en verloop ongewis.'

Pag.70-71: 'Mijn geleende tijd is inmiddels tweeënhalve maand en wie weet wat er nog bij komt. Ook René Gudde (57), de filosoof die de stervenskunst aardig onder de knie heeft, denkt weer in termen van maanden. Recent werd hij getroffen door longontsteking, hij wist zeker dat hij eraan zou gaan. 'Maar ik ben weer opgeknapt', mailt hij me. De antibiotica volstonden, en nu zit ik licht gegeneerd te denken aan al die lieve vrienden en familieleden die afscheid zijn komen nemen. Zij voor niks gekomen en ik m'n grande finale verpest.' Gaat dat straks nog eens lukken?' Tja, zo'n verhaal wil je wel horen.'

Pag.126: 'Het is tijd om wat akelige beslissingen te nemen. Die hebben we ruim een half jaar zien aankomen, maar ik heb die geleende maanden niet echt benut om alvast een beetje te wennen aan het idee van afscheid. Eerder schuif je het dagelijks voor je uit. Maar wat winst was, gaat nu op nodeloze verlenging lijken en de vraag begint zich serieus op te dringen: hoe lang ga ik door? Ik geef nauwelijks nog-ik krijg en neem.'

Pag.127: 'Toen ik op 11 oktober vorig jaar met deze berichtten startte, had ik geen flauw idee waar ik aan begon. Het heeft z'n eigen dynamiek gekregen, met hier en daar zeker ook missionaire trekjes: niet eindeloos doorbehandelen, regel je wilsverklaring.'

Recensies/Extra:

Zie ook: [http://www.at5.nl/artikelen/142466/parool-journalist albert de lange overleden](http://www.at5.nl/artikelen/142466/parool-journalist%20albert%20de%20lange%20overleden)